ПРОФЕСИОНАЛНА ОРИЈЕНТАЦИЈА

Водич за избор средње школе

Издање за 2026. годину

За ученике осмог разреда и њихове родитеље

НОВИ САД **ФУТОГ** **БАЧКА ПАЛАНКА**

Упознај себе, истражи школе и направи избор који можеш да објасниш својим разлозима.

Почни од себе

Пред тобом је одлука о наредним годинама школовања. Не мораш већ сада да знаш тачан назив свог будућег посла. За почетак је довољно да препознаш шта те занима, како учиш и које би вештине желео да развијаш.

Овај водич ти помаже да повежеш лична интересовања са образовним могућностима у Новом Саду, Футогу и Бачкој Паланци. Уз представљање школа, добићеш задатке које можеш да попуниш самостално, са родитељем или у разговору са школским психологом.

Твоја путања кроз водич

Шта истражујеш	Стране
Своја интересовања и начин учења	3–4
Врсте средњих школа	5
Гимназије и школе у Бачкој Паланци	6–9
Стручне и уметничке школе у Новом Саду и Футогу	10–17
Бодове и листу жеља	18–19
Подршку родитеља и лични план	20–21
Изворе и проверу информација	22

Подаци за твоју генерацију

Школе и примери профила представљени су према доступним подацима за 2026/27. годину. То је преглед могућности, а не замена за конкурс. Ако осми разред похађаш у школској 2026/27. години, уписујеш средњу школу 2027/28. године: тада обавезно провери нови конкурс, профиле и календар уписа.

Прво попуни стране о себи. Затим издвој три школе за истраживање и упореди конкретне профиле. Једна школа може имати више веома различитих образовних путева.

МОЈ ЛИЧНИ ПРОФИЛ

Шта већ знам о себи

Оцена показује један део твог постигнућа. Уз њу размотри труд, радозналост, практичне вештине и оно што радиш ван школе. Поткрепи своје одговоре стварним примерима.

Предмети и активности којима се најрадије бавим

Задатак који сам успешно урадио и на који сам поносан

Шта други често траже да им објасним или у чему им је потребна моја помоћ

Шта ми је тешко и која ми подршка помаже

Питање за разговор

Да ли ми је неки предмет тежак зато што ме не занима, зато што имам празнине у знању или зато што још нисам пронашао добар начин учења? Одговор може да промени начин на који размишљам о школи.

Ово је радни лист за размишљање, а не психолошки тест. Нема тачних и погрешних одговора и не даје дијагнозу нити коначну препоруку занимања.

Истражи своја интересовања

Прочитај описе и означи две или три области које би желео да испробаш. Не бираш занимање заувек; бираш следећи корак у истраживању.

Област	Активност коју можеш да испробаш
Језици и друштво	Напиши кратку репортажу или преведи текст који те занима.
Људи и подршка	Осмисли како би вршњаку објаснио тежак задатак.
Природа и истраживање	Прати раст биљке и бележи промене током недеље.
Техника и рачунари	Направи једноставан програм или скицу механизма.
Организација и пословање	Направи буџет једног одељењског догађаја.
Уметност и обликовање	Осмисли плакат, музички запис или кратку кореографију.

Моје две области за истраживање

Шта сам испробао и шта ми се у том искуству допало

Провери и другу страну посла

Ако те привлачи програмирање, пробај и исправљање грешака. Ако те занима туризам, замисли рад са незадовољним гостом. Ако волиш дизајн, испробај дораду рада према туђем захтеву. Интересовање је убедљивије када упознаш и захтевније делове активности.

ГИМНАЗИЈА ИЛИ СТРУЧНА ШКОЛА

Који образовни пут ти одговара

Пут	Шта добијаш	Шта да провериш
Гимназија	Широко опште образовање и припрему за наставак школовања.	Предмете, смер, темпо учења и планове за студије.
Четворогодишња стручна школа	Опште и стручно образовање уз практичне садржаје.	Конкретан профил, праксу и услове наставка образовања.
Трогодишњи стручни профил	Наглашено практично оспособљавање за одређене послове.	Услове рада, праксу и могућности даљег школовања.
Уметничка школа	Опште образовање и интензиван рад у изабраној уметности.	Пријемни испит, претходно знање и свакодневно вежбање.

Шта значи дуално образовање

Код дуалних профила део учења одвија се кроз рад код послодавца. Распитај се где се реализује учење кроз рад, ко те обучава, како изгледа распоред и које су обавезе ученика. У истој школи могу постојати и дуална и друга места на профилу.

Не бирај само по називу

Назив „техничар“ не говори сам по себи колико има математике, лабораторијског рада или контакта са људима. Погледај план наставе и питај како изгледа један уобичајен дан ученика.

За сада ми највише одговара овај пут зато што

Извор података: Министарство просвете, средње образовање и план уписа; услове конкретног профила проверити у конкурсу.

Гимназије у Новом Саду

Гимназијски пут размотри ако желиш да наставиш образовање и прија ти учење више различитих предмета. Интересовање за једну област не значи да остале предмете можеш да занемариш.

Школа	Смерови и могућности за истраживање
Јован Јовановић Змај	Природно-математички и специјализовани програми.
Светозар Марковић	Општи тип.
Исидора Секулић	Друштвено-језички и природно-математички смер.
Лаза Костић	Општи, друштвено-језички и природно-математички; сценска и аудиовизуелна уметност.

Како да упоредиш смерове

За језике, читање и друштвене теме истражи друштвено-језички смер. За математичке проблеме и природне науке истражи природно-математички. Ако ти је важно да задржиш широку основу, погледај општи тип. Упореди стварни фонд часова уместо да се ослониш на утисак да је неки смер „лакши“.

Посебни програми траже ранију припрему

За специјализована и двојезична одељења провери посебне услове и пријемне испите. Ако те посебно занимају језици, истражи и Карловачку гимназију у Сремским Карловцима и њен актуелни конкурс.

Који смер бих прво истражио и због којих предмета

Извор података: План уписа Министарства просвете 2026/27, стр. 75–76; сајтови школа и актуелни конкурс.

БАЧКА ПАЛАНКА

Гимназија „20. октобар“

Локална гимназија је опција за ученика који жели широко образовање и припрему за студије, уз могућност школовања ближе месту становања. У плану за 2026/27. наведени су општи тип и друштвено-језички смер. Оба трају четири године.

Размисли о овом путу ако

Уживаш у читању, расправи, истраживању или решавању проблема и желиш да продубиш знање из више области. Ако још ниси изабрао студије, ширина гимназијског образовања може да ти помогне да их истражиш током средње школе.

Општи тип или друштвено-језички смер

Пре одлуке погледај предмете по разредима. Упореди колико времена желиш да посветиш језицима и друштвеним предметима, а колико природним наукама. Питај ученике шта им је било највеће изненађење у првом разреду.

Твој мали изазов

Изабери тему која те занима и о њој прочитај два различита текста. Напиши шта је заједничко, где се разликују и који би податак још проверио. Размисли да ли ти такав начин учења прија.

Моја питања за гимназију

Сајт школе: https://gimnazijabp.edu.rs

Извор података: План уписа 2026/27, стр. 71; званични сајт гимназије. Приказ смера не представља гаранцију уписа.

БАЧКА ПАЛАНКА

Средња стручна школа „Др Радивој Увалић“

Ако те занимају пословање, организација, комуникација, туризам или угоститељство, истражи конкретне профиле ове школе. Пословни рад подразумева и тачност и одговорност, а услужни рад и стрпљење у контакту са различитим људима.

Профили у плану 2026/27	Трајање
Економски техничар	4 године
Комерцијалиста	4 године
Финансијско-рачуноводствени техничар	4 године
Туристички техничар	4 године
Кувар	3 године
Конобар	3 године
Трговац	3 године

Како да истражиш разлике

За финансијске профиле испробај вођење једноставне евиденције прихода и расхода. За туризам осмисли једнодневни излет и његов трошковник. За угоститељство истражи радне услове, практичну наставу, хигијенске захтеве и распоред рада.

Који ме профил највише привлачи и шта желим да проверим

Сајт школе: https://www.ekonomskabp.edu.rs

Извор података: План уписа Министарства просвете 2026/27, стр. 71. За коначну понуду, шифре и услове користити конкурс и портал Моја средња школа.

БАЧКА ПАЛАНКА

Техничка школа „9. мај“

Ову школу истражи ако те привлаче рачунари, дигитални садржаји, механизми и практично решавање техничких проблема. Разликуј интересовање за коришћење телефона или игрица од интересовања за то како системи заиста раде.

Профил	Трајање
Техничар информационих технологија	4 године
Техничар мултимедија	4 године
Техничар за компјутерско управљање CNC машинама	4 године
Електричар	3 године
Сервисер термичких и расхладних уређаја	3 године
Механичар моторних возила	3 године
Бравар-заваривач	3 године

Шта да питаш о пракси

Где се одвија практична настава? Која опрема је доступна ученицима? Који профили имају дуална места? Како се учи безбедан рад и какви су услови за наставак школовања?

Твој мали изазов

Изабери уређај који користиш. Нацртај његове главне делове и објасни шта би проверио када престане да ради. Ако те више привлаче дигитални садржаји, направи кратак видео са јасном поруком и титловима.

Профил који желим да упоредим са још једном школом

Сајт школе: https://www.9maj.rs

Извор података: Званични сајт ТШ „9. мај“ и план уписа 2026/27, стр. 72.

НОВИ САД

Средња школа „Светозар Милетић“

Школа обухвата економију, право и администрацију, као и трговину, угоститељство и туризам. Профили се разликују по садржају и практичним задацима; зато је корисно да изабрани профил упоредиш са сродним профилом у Бачкој Паланци.

Група	Примери профила
Економија и администрација	Економски техничар; правно-пословни техничар; финансијско-рачуноводствени техничар.
Туризам и пословање	Туристички техничар; трговински техничар; хотелијерско-ресторатерски техничар.
Угоститељске вештине	Кулинарски техничар; кувар; конобар; посластичар.
Трговина	Трговац.

Шта можеш да развијаш

Тачност у раду са подацима, јасно изражавање, планирање, познавање страних језика и сарадња могу да буду корисни у овим областима. Не мораш све то већ сада савршено да знаш; важно је да разумеш шта се учи и да имаш вољу да вежбаш.

Путовање је део избора

Поред профила, упореди време путовања, превоз после поподневне смене и трошкове. Пракса може да се одвија ван школске зграде, па и то провери.

Шта добијам школовањем у Новом Саду и шта ми је потребно да то буде изводљиво

Сајт школе: https://ekosmile.edu.rs

Извор података: Званични план уписа Средње школе „Светозар Милетић“ за 2026/27.

НОВИ САД

Медицинска школа „7. април“

Ако те занима здравље људи, биологија и примена знања у помагању другима, истражи медицинске профиле. Важно је да се упознаш и са одговорностима, процедурама, тимским радом и практичном наставом у овој области.

Примери профила за истраживање

Медицинска сестра-техничар, педијатријска сестра-техничар, медицинска сестра-васпитач, гинеколошко-акушерска сестра, стоматолошка сестра-техничар, зубни техничар, лабораторијски техничар, фармацеутски техничар, физиотерапеутски техничар и козметички техничар.

Разлике су важне

Рад са пацијентом, лабораторијски рад и прецизно обликовање материјала нису исти свакодневни задаци. Питај како изгледа пракса на конкретном профилу и које су обавезе ученика у првом разреду.

Здравствени услови се проверавају по профилу

Потребна уверења и посебне услове провери у актуелном конкурсу и школи. Ако имаш здравствену тешкоћу, немој самостално закључити да ти је цела област недоступна; о условима конкретног профила разговарај са лекаром и школом.

Твој мали изазов

Покушај да другу особу пажљиво саслушаш и својим речима поновиш шта је рекла. Затим објасни једну научну тему јасно, без непроверених тврдњи. Размисли да ли ти прија комбинација комуникације и прецизности.

Шта бих питао ученика медицинске школе

Сајт школе: https://7april.edu.rs

Извор података: Званична страница „Упис“ Медицинске школе „7. април“; понуду за конкретну генерацију проверити на порталу.

НОВИ САД

Електротехничка школа „Михајло Пупин“

Електротехника повезује разумевање система, математичко размишљање и практичну примену. Рачунарски профили траже и стрпљење при откривању грешака; рад са електричним системима тражи доследно поштовање безбедносних правила.

Шта те занима	Примери профила
Рачунари и мреже	Техничар информационих технологија; електротехничар рачунара; техничар за администрирање рачунарских мрежа.
Повезивање различитих система	Техничар мехатронике.
Звук и дигитални садржаји	Техничар мултимедија.
Електрични системи	Електротехничар енергетике; електротехничар процесног управљања.
Практичан рад	Електричар; електромонтер мрежа и постројења; монтер телекомуникационих мрежа; сервисер термичких и расхладних уређаја.

Испробај пре него што закључиш

У безбедном дигиталном окружењу направи једноставну анимацију или програм. Када нешто не ради, забележи како тражиш грешку. Немој самостално радити са мрежним напоном или растављати укључене уређаје.

Шта ме привлачи више од самог коришћења технологије

Сајт школе: https://etspupin.edu.rs

Извор података: Званични сајт ЕТШ „Михајло Пупин“; приказани су примери, не целокупна понуда профила.

НОВИ САД

Средња машинска школа

Машинство истражи ако те занима како су ствари конструисане, како се крећу и како се поправљају. Савремени технички рад може да спаја практичне вештине, цртање, мерење и рад на рачунару.

Од конструисања до одржавања

При истраживању школе упореди профиле усмерене на компјутерско конструисање, CNC машине, моторна возила и индустријску роботику са профилима који више наглашавају непосредан практичан рад. Тачне називе и трајање изабраног профила потврди у конкурсу за своју генерацију.

Какве задатке можеш да очекујеш у овој области

Технички проблем обично тражи да прочиташ упутство, разумеш скицу, правилно измериш и провериш резултат. Корисно је да приметиш да ли уживаш у постепеном решавању проблема и да ли си спреман да исправиш поступак када резултат није добар.

Твој мали изазов

Од картона направи модел једноставног предмета према сопственој скици. Измери делове, обележи димензије и провери да ли се уклапају. Ради са безбедним материјалом и одговарајућом помоћи одрасле особе.

Шта ми је било занимљиво у изради модела

Шта желим да видим у школској радионици

Сајт школе: https://www.masinskans.edu.rs

Извор података: Званични сајт Средње машинске школе; план уписа 2026/27. Праксу и дуална места проверити за конкретан профил.

ШКОЛА СА ДОМОМ УЧЕНИКА

Пољопривредна школа Футог

Ако те привлаче природа, животиње, биљке и примена биологије, истражи ову школу. Примери образовних профила су ветеринарски техничар, пољопривредни техничар и техничар хортикултуре.

Шта ти је блиско у овој области

Размисли да ли те више занима брига о животињама, производња и гајење биљака или обликовање зелених површина. Љубав према животињама је почетак, али истражи и обавезе, хигијену, посматрање и одговорност које овакав рад захтева.

Практична настава и боравак

Питај где се одвија пракса и како изгледа распоред ученика. Пошто школа има дом, посебно провери конкурс за смештај, услове пријема и трошкове. Упис у школу не значи аутоматски и добијање места у дому.

Твој мали изазов

Изабери једну биљку и направи дневник неге. Забележи светлост, заливање и промене. Провери информације из више извора и размисли шта закључујеш из сопственог посматрања.

Више ме привлачи рад са животињама или биљкама зато што

Питања о пракси или дому

Сајт школе: https://www.poljosko.edu.rs

Извор података: План уписа Министарства просвете 2026/27, стр. 78. Здравствене услове и услове смештаја проверити засебно.

НОВИ САД

Још два техничка правца

Техничка школа „Павле Савић“

Истражи је ако те занимају хемија, лабораторија, храна или животна средина. Примери су хемијски лаборант и техничар за заштиту животне средине. Посматрање и бележење резултата могу бити подједнако важни као и сам оглед.

Питај како је организована лабораторијска пракса, које се мере заштите примењују и по чему се сродни профили разликују. За истраживање код куће изабери безбедно посматрање, без мешања хемикалија.

Сајт: https://tspavlesavic.edu.rs

Техничка школа „Милева Марић Ајнштајн“

Истражи је ако те занимају простор, обликовање и израда. Примери су архитектонски техничар, техничар дизајна одеће и техничар за дигиталну графику и интернет-обликовање. Упореди цртање и планирање са техничким и практичним делом наставе.

За мали пробни задатак направи скицу просторије, предлог одеће или дигитални плакат. Затим провери мере, читљивост и функционалност. Питај у ком школском објекту се реализује настава изабраног профила.

Сајт: https://mmaricajnstajn.edu.rs

Који бих од ова два правца желео да упознам уживо

Извор података: План уписа 2026/27, стр. 79–80; званични сајтови школа. Старији школски планови служе за разумевање области, не за потврду актуелних места.

НОВИ САД

Саобраћајна школа „Пинки“

Ако те занимају превоз, организација кретања, логистика и повезивање људи и робе, истражи саобраћајне профиле. Саобраћај није само управљање возилом: обухвата планирање, документацију, праћење и безбедност.

Примери које можеш да упоредиш

Техничар друмског саобраћаја, техничар за логистику и шпедицију, техничар поштанског саобраћаја и телекомуникационих услуга, техничар управљања железничким саобраћајем и возач моторних возила. У актуелном конкурсу провери целокупну понуду и трајање.

На шта да обратиш пажњу

Питај колико има практичне наставе, где се реализује и какви су здравствени услови конкретног профила. Упореди да ли те више привлачи рад са возилима, планирање транспорта или организација испоруке.

Твој мали изазов

Осмисли доставу три пакета на различите адресе. Направи редослед, процени време и предложи шта би променио ако једна улица буде затворена. Затим објасни зашто си изабрао тај план.

Шта ми се допада у организацији саобраћаја

Шта још желим да сазнам о профилу

Сајт школе: https://sspinki.edu.rs

Извор података: Званични сајт Саобраћајне школе „Пинки“ и план уписа 2026/27, стр. 81.

НОВИ САД

Уметничке школе

Уметнички пут спаја интересовање, вежбање и спремност да рад дорађујеш. Пре избора упознај услове пријемног испита и потребно претходно знање за конкретну школу и профил.

Школа	Шта да истражиш
Школа за дизајн „Богдан Шупут“	Ликовни рад и дизајн графике, амбалаже, ентеријера, текстила и одеће.
Музичка школа „Исидор Бајић“	Извођење, музичко образовање и рад са звуком.
Балетска школа у Новом Саду	Класичан балет, савремена и народна игра.

Упознај и рутину

Да ли ти прија да свакодневно вежбаш и поновиш исти задатак више пута? Како реагујеш на повратну информацију? Упознај стварне радове ученика, припремну наставу и очекивања на пријемном испиту.

Твој мали изазов

Издвој три своја рада или снимка вежбања. Уз сваки запиши шта си већ савладао и шта би следеће поправио. Ако желиш да упишеш уметничку школу, затражи повратну информацију наставника одговарајуће области.

Уметничка област коју желим да развијам

Шта морам да проверим пре пријаве за пријемни

Сајтови: skolazadizajnbogdansuput.edu.rs • isidorbajic.edu.rs • baletska.com

Извор података: Званични сајтови уметничких школа; конкурс за конкретну генерацију одређује услове пријема.

Како се рачунају бодови

За уобичајено рангирање, успех у школи доноси највише 60 бодова, а завршни испит највише 40. За посебне програме, пријемне испите и додатно вредновање постоје посебна правила која се проверавају у конкурсу.

Основа	Највише бодова
Општи успех у VI, VII и VIII разреду	60
Српски, односно матерњи језик	14
Математика	14
Трећи тест из изабраног предмета	12
Успех у школи и завршни испит заједно	100

Трећи тест бира се из биологије, географије, историје, физике или хемије. Уместо старог комбинованог теста, припремаш један изабрани предмет.

Успех у школи

Сабери општи успех на крају шестог, седмог и осмог разреда, исказан на две децимале, и збир помножи са 4.

Пример: (4,50 + 4,70 + 4,80) × 4 = 56,00 бодова. Ако су бодови са тестова 10,50 + 11,20 + 9,60, збир је 31,30, а укупан резултат 87,30. Ово је измишљен пример рачунања, а не праг за одређену школу.

Мој обрачун школских бодова

Не мешај сирове поене на тесту са бодовима за упис. За званични резултат користи обрачун приказан на порталу. За упис 2027/28. провери правила за ту годину.

Извор података: Министарство просвете, „Завршни испит“; конкурс за упис, одељак о вредновању општег успеха.

Листа жеља која има смисла

На прво место стави профил који највише желиш, а затим остале редом по стварном интересовању. Истражи и прихватљиве алтернативе. На листу уноси само профиле које би заиста био спреман да похађаш.

Упореди три опције

Шта поредим	Опција 1	Опција 2	Опција 3
Школа и профил	_____	_____	_____
Шта ми се допада	_____	_____	_____
Шта ми је изазов	_____	_____	_____
Пракса и предмети	_____	_____	_____
Превоз и трошкови	_____	_____	_____
Пријемни и услови	_____	_____	_____

Пре предаје провери

Пун назив и шифру профила препиши из актуелног конкурса или портала. Провери редослед, језик наставе и да ли испуњаваш посебне услове. Прошлогодишњи број бодова последњег уписаног ученика је оријентација, а не гаранција овогодишњег прага.

Мој први избор и два разлога за њега

_____

_____

Свој избор образложи реченицом: „Овај профил ме занима зато што желим да учим…“ Ако је једини разлог да тамо иде друг, потребно је још истраживања.

Извор података: Министарство просвете и портал Моја средња школа; званични конкурс за актуелне шифре и поступак уписа.

РАЗГОВОР КОЈИ ПОМАЖЕ ДЕТЕТУ

Подршка родитеља

Родитељ може да помогне да избор буде информисан и изводљив. Најкориснији разговор почиње слушањем дететових разлога, а затим заједничким проверавањем чињеница о школи.

Питања која отварају разговор

Шта ти се у том профилу допада? Шта мислиш да би ти било тешко? Које информације још немамо? Који други профил ти је прихватљив? Како ће изгледати твој дан када урачунамо путовање и учење?

Када се не слажете

Одвојте питање интересовања од питања изводљивости. На пример, дете може да жели профил у Новом Саду, док је родитељ забринут због превоза. Прво проверите распоред, време путовања и трошкове, па тек онда процените могућности. Тако разговор добија конкретну основу.

Шта може да појача притисак

Поређење са другом децом, називање неке школе „за слабе ученике“ и одлучивање уместо детета могу да сузе разговор. Покажите шта сте приметили код свог детета кроз примере, уз простор да оно изнесе другачији поглед.

Када укључити школског психолога

Када је дете неодлучно, под великим притиском, нема јасну слику о својим могућностима или је разговор о избору постао сталан сукоб. Разговор може да помогне да се разлози и следећи кораци јасније сагледају.

Шта као породица треба још да проверимо

РАДНИ ЛИСТ ЗА УЧЕНИКА

Мој план до одлуке

Одлука се гради малим корацима. Напиши шта ћеш урадити, до када и с ким можеш да разговараш. За рокове пријемног и уписа користи званични календар своје генерације.

Корак	Мој задатак	До када
Упознајем себе	Попунићу лични профил и испробаћу једну активност.	_____
Истражујем школе	Упоредићу три конкретна профила.	_____
Проверавам изводљивост	Проверићу превоз, трошкове и услове.	_____
Разговарам	Поставићу питања психологу или представнику школе.	_____
Припремам се	Направићу план припреме за испите.	_____
Проверавам листу	Прегледаћу шифре, редослед и услове.	_____

Једно питање које желим да поставим школском психологу

_____

_____

Мој следећи корак

_____

Од тебе се не очекује да већ сада имаш готов план читаве каријере. Важно је да знаш зашто бираш одређени пут и да будеш спреман да учиш, провераваш и постепено мењаш своје планове.

Марина Јевтић
школски психолог

Извори и корисни линкови

Датум провере: 8. октобар 2026. Профили су примери за истраживање; приказ није потпун регистар свих школа, профила или језика наставе. План од 20. априла 2026. није преглед преосталих слободних места.

Званични извори за упис

Министарство просвете — Завршни испит
https://prosveta.gov.rs/zavrsni-ispit/

Министарство просвете — Упис у средње школе
https://prosveta.gov.rs/upis-u-srednje-skole-2023-2024-godina/

Портал Моја средња школа
https://mojasrednjaskola.gov.rs

План уписа 2026/27 од 20. априла 2026. — Јужнобачки округ, нарочито стране 71–81
https://prosveta.gov.rs/wp-content/uploads/2026/04/Obrazovni-profili-skola-20.04.26.pdf

Школски извори

Званични сајтови школа наведени су уз њихове приказе. Проверити датум и школску годину објаве: старији планови и странице могу остати доступни и после завршетка уписа.